Madarasa bila Kuta

CHUNGUZA – GUNDUA – JIFUNZE – PENDA

Tofauti ya popo

Somo **2**

Tutajifunza nini wiki hii:

- kuhusu aina za popo na familia zao
- makao ya popo
- ukweli kuhusu popo wakubwa na popo wadogo.
- vyakula vya popo.

Habari marafiki zangu wa kibinadamu!

Nimefurahi kuwaona tena, katika Somo la 2 mtajifunza zaidi kuhusu popo!! Nadhani unafikiri popo wote ni sawa, hapana Hosé!

Ukitazama kwa makini zaidi, utagundua tunakuja kwa maumbo na ukubwa tofauti tofauti, rangi na hata mitindo ya nywele! Tunazunguka katika kila aina ya maeneo tofauti na kila mmoja wetu ana "kazi" maalum lakini tofauti za kufanya kusaidia mazingira.

Ikiwa utaona ishara hii: ⚠ unaweza kuhitaji msaada kutoka kwa mtu mzima.

Usisahau, ishara ya penseli inamaanisha kuwa ni zamu yako kufanya shughuli!

Tumejumuisha maneno yote mapya katika orodha ya maneno mwishoni!

Utahitaji:

- penseli
- mtawala au kipimo cha tepi
- mizani fulani

Hii hapa hadithi....

Sisi popo ni mojawapo wa kundi la wanyama unaojumuisha aina mingi sana wa familia moja wa wanyama wanaopatikana katika ulimwengu wa wanyama wote kwa ujumla, (aina mingi sana; ina maana kuwa popo wote hatufanani).

Hapa kuna baadhi ya njia ambazo sisi ni tofauti kutoka kwa kila mmoja, ingawa sisi sote ni popo; baadhi yetu ni wadogo, wengine WAKUBWA SANA na kila maumbile hapo katikati.

1 Mlo

Aina tofauti za popo hula aina tofauti za chakula, mimi hula wadudu lakini najua popo wengine kutoka kote ulimwenguni ambao hula:

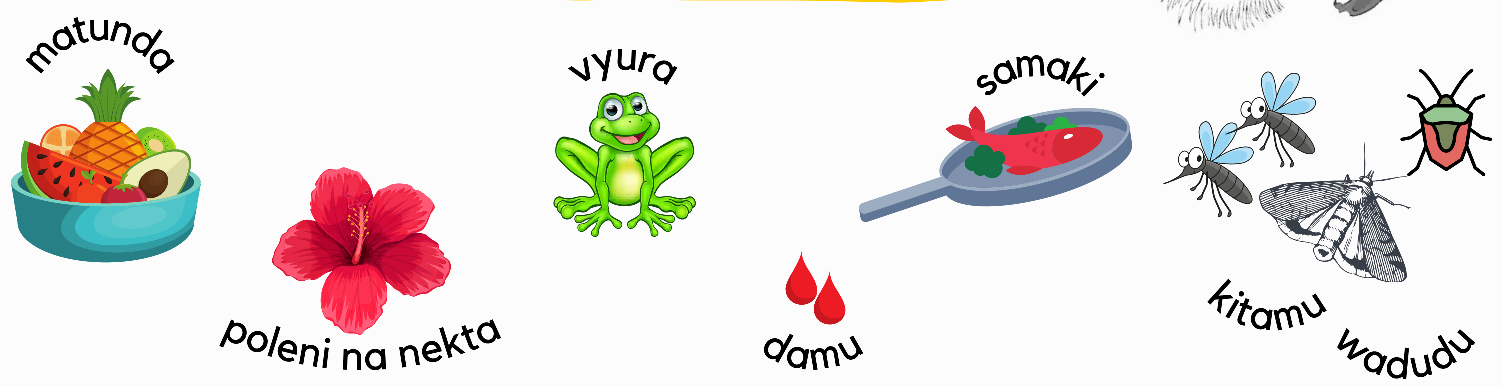

ULIJUA? Popo wachanga ni sawa na wanadamu wachanga. Sote huanza maisha kwa kunyonya maziwa kama chakula chetu cha kwanza. Sisi (popo na wanadamu) kisha tunapata meno na kuanza kula chakula kigumu zaidi na hapo ndipo mlo wetu unapo anza kutofautika. Hapo pia ndipo wakati lishe ya popo inabadilika.

Akashinga hapa, pia anajulikana kama Eidolon the Great! Akashinga ni popo wa rangi ya majani na mla-matunda. Anakula .... matunda (jina lake lina ashiria hivyo), maua na poleni! Binafsi, nadhani wadudu ni watamu zaidi, fikiria kulazimika kula matunda!

Bats without Borders .org

2 Popo wanaishi wapi?

Ni vitu vinavyotutofautisha ndivyo vinatufanya tufanikiwe, kwa kusema hivyo nina maanisha kuwa popo wameweza kuenea na kuishi karibu duniani kote kwa sababu wamezoea kuishi maeneo tofauti na kula vitu tofauti.

ULIJUA?

Popo hupatikana karibu kila bara - kuna popo barani Afrika, Asia, Ulaya, Amerika Kaskazini na Kusini, Australisia na hata katika Aktiki (kwenye ncha ya Kaskazini!). Spishi inayoitwa popo wa Kaskazini imepatikana mbali sana kaskazini, zaidi ya Mzingo wa Aktiki!

Kwa kweli, kuna bara moja tu ambapo popo hawajapatikana - na hiyo ni Antarctica (pole ya kusini). Kwa jinsi tunavyojua hakuna popo wanaoning'inia na pengwini na sili huko chini!

Juu yako!

Unaweza kuona kwenye ramani hapa chini pahali ambapo popo wanaishi na ni maeneo gani yana aina tofauti zaidi za popo. Nyekundu inamaanisha spishi nyingi za popo bluu inamaanisha chache na nyeupe inamaanisha hakuna spishi za popo. Uko wapi kwenye ramani? Unakadiriaje "upopo wa eneo lako"?

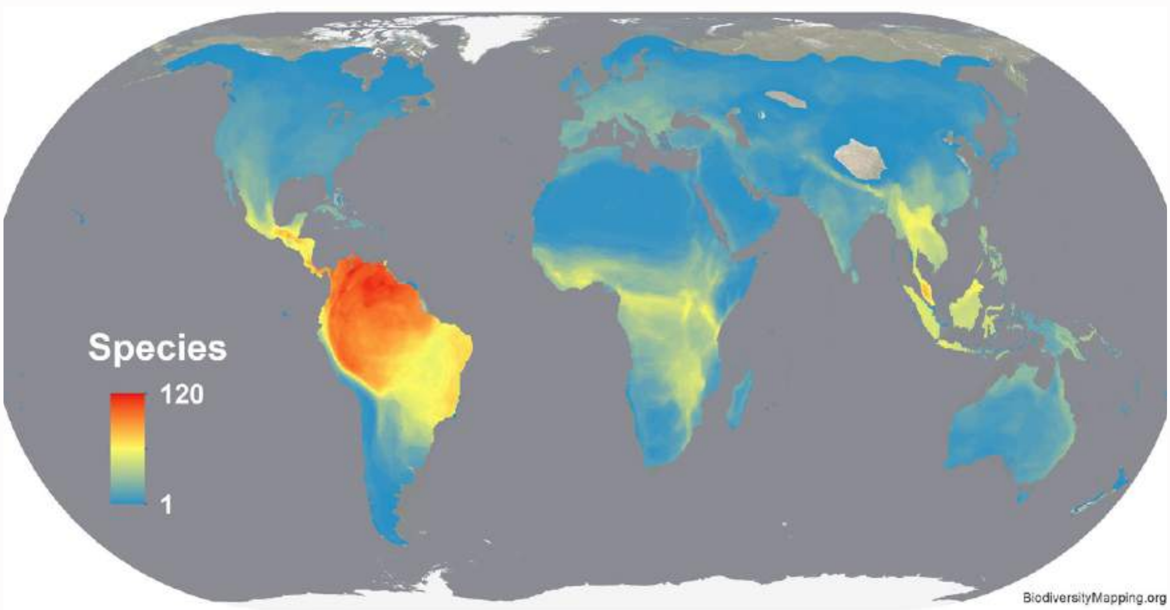

Tunajihifadhi katika kila aina ya sehemu tofauti kama mapango, miti, majengo, popo wengine hata hujificha kwenye vilima vya mchwa. Nadhani hiyo ni kama wanadamu wanaishi katika nyumba, wengine katika mahema au mapango na wengine katika igloos.

Bats Without Borders.org

3 Aina na familia

Najua nyinyi wanadamu mnapenda sana kupanga vitu katika vikundi, watoto wakati mwingine hupanga vinyago vyao kwenye masanduku tofauti, wasimamizi wa maktaba huweka vitabu vya aina tofauti kwenye rafu tofauti, na wanasayansi hupanga viumbe hai katika vikundi kama vile vikundi vya mimea, vikundi vya wanyama, wanyama wenye manyoya, wanyama wenye mizani, n.k. Wanasayansi huvipa vikundi hivi majina ya kisayans kama vile oda, familia, jenasi, spishi. Baadhi ya vikundi hivi ni vikubwa sana na vingine ni vidogo sana.

Kupanga vikundi vya mimea na wanyama katika vikundi tofauti huitwa **uainishaji.** majina, majina, majina!

Spishi ni aina ya kina zaidi ya uainishaji wa viumbe hai. Katika viumbe hai, spishi ni kundi la viumbe sawa ambao wanaweza kuzaliana. Kwa hiyo binadamu ni spishi moja!

Unapoandika jina la spishi unapaswa kuliandika kwa italiki au kupigia mstari maneno, kwa nini? Hivi ndivyo wanasayansi wanavyofanya mambo.

Unanijua kama Spike, hilo ni jina langu la "mtu binafsi" jinsi unavyoweza kuitwa "Nelson" au "Tiwonge". Rafiki yangu hapa anaitwa Akashinga (yule shujaa).

Habari, mimi ni Akashinga (au Eidolon)!
Popo wengine wote wanaofanana na mimi (yaani aina moja au spishi) wana jina la kawaida, watu hutuita "Popo wa rangi ya majani na mla-matunda".

Pia tuna jina la kisayansi "Eidolon helvum". Inatamkwa Ay-da-lon hel-vum. Wanadamu wote wana jina la kisayansi Homo sapiens, ambalo hutafsiriwa kama "mtu mwenye hekima" au "binadamu mwenye hekima".

Kuwa na jina la kawaida NA jina la kisayansi kunaweza kuonekana kuwa kazi nyingi sana lakini ni muhimu sana kuwa na jina la kisayansi. Inasaidia kuwa sahihi kabisa kuhusu mnyama, mmea au aina ya popo unayemzungumzia.

Bats without Borders.org

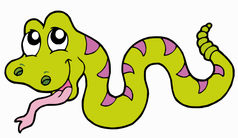

Nitakupa mfano, kuna aina nyingi tofauti za popo katika nchi tofauti ambazo zote zina masikio marefu. Watu huwatazama na kufikiria "oh masikio yako ni marefu sana nitakuita "popo mwenye masikio marefu", ni jina kamili kwako. Lakini popo mwenye masikio marefu barani Afrika ni popo tofauti na popo mwenye masikio marefu nchini Australia, ambayo ni tofauti na popo mwenye masikio marefu huko Amerika.Wote wana masikio marefu sana LAKINI wote si aina moja (au spishi) ya popo.

Hapa ndipo majina ya kisayansi yanafaa sana. Ni aina sawa tu za popo zilizo na jina sawa la kisayansi. Kwa hivyo kutumia majina ya kisayansi inaweza kuwa kazi ngumu lakini ni muhimu sana wakati unahitaji kujua HASWA ni aina gani ya popo unamaanisha.

ULIJUA?

popo, popo, popo!

Kuna zaidi ya aina 1,420 za popo duniani! Hiyo ni nambari ya ajabu, sio? Tunaunda asilimia ya ajabu ya 25% ya wanyama wote ulimwenguni. Hiyo ina maana kwamba kwa kila mamalia wanne Duniani, mmoja ni popo!

Kati ya spishi 1,420, 250 zinapatikana Afrika na kusini mwa Afrika kuna zaidi ya spishi 120, kila moja akiwa tofauti kidogo kwa wenzake.

Ambapo spishi hushiriki ufanano fulani na spishi zingine, zimewekwa katika kundi kubwa kidogo linaloitwa familia. Kuna familia 21 za popo duniani kote, na familia 11 za popo zinapatikana kusini mwa Afrika, hizi ni:

Shughuli 1:

Je, unaweza kupata familia zote za popo katika utafutaji wa maneno hapa chini?

Familia za popo

L	O	N	G	F	I	N	G	E	R	E	D	E	C
D	E	C	A	F	T	I	L	S	M	O	V	A	I
I	E	O	D	R	H	E	I	N	T	L	S	H	S
I	A	R	E	E	R	C	P	L	P	I	O	T	T
E	C	G	S	E	A	S	H	S	I	G	T	O	U
F	E	I	O	T	E	D	D	I	H	A	H	G	G
R	D	L	N	A	I	T	N	M	E	H	F	N	O
U	E	D	F	I	H	O	R	S	E	S	H	O	E
I	S	F	A	L	S	E	V	A	M	P	I	R	E
T	E	E	E	E	H	A	E	T	N	A	R	D	P
T	E	P	L	D	F	N	G	E	T	N	E	T	S
P	L	A	I	N	F	A	C	E	D	O	E	E	N
E	I	S	I	I	E	T	T	R	I	D	E	N	T
D	E	L	I	A	T	H	T	A	E	H	S	E	A

HORSESHOE
FREETAILED
FRUIT
SHEATHTAILED
PLAINFACED
FALSEVAMPIRE
LEAFNOSED
CISTUGO
TRIDENT
LONGFINGERED
SLITFACED

Bats without Borders.org

4 Ukubwa

Kwa hiyo ijayo, hebu tuzungumze kuhusu ukubwa! Nilikuambia popo huja kwa maumbo na saizi tofauti, tunashangaza.

Popo inaweza kuwa ndogo sana na nyepesi, au inaweza kuwa kubwa na nzito, pamoja na kila kitu kilicho katikati. Aina kubwa ya popo ni popo wa matunda kama vile 'golden crowned flying fox' (*Acerodon jubatus*), ambaye ana uzito wa kilo 1.5 na upana wa mabawa wa karibu mita 2!

Kalong au 'Javanese flying fox' (*Pteropus vampyrus*). ambayo ina mabawa ya kustaajabisha vile vile. Pteropus hutamkwa kama "terror pus" kwa kimombo, lakini sio paka wa kutisha na vampyrus ni jina la kipuuzi sana kwa sababu ni popo wa matunda. Waingereza ambao walimpa popo jina lake walikuwa wametawaliwa kiakili na vampires!

ULIJUA?

Mifupa inayopatikana kwenye mbawa za popo ni sawa kabisa na ile iliyo mkononi mwa binadamu!

Shughuli 2:

Tafuta rula au kipimo cha tepi, na upime umbali wa mita 2. Unaweza kutaka kufanya hivyo kwenye sakafu, au dhidi ya ukuta. Sasa jiweke katikati ya nafasi hii na unyooshe mikono yako hadi itakapoenda ili kupata hisia ya jinsi mbawa za popo wa matunda zinaweza kuwa kubwa.

Unaweza hata kupata mtu wa kukupiga picha ukiwa katika nafasi hiyo.

Hebu wazia ikiwa mikono yako ingekuwa mbawa za popo, zingekuwa kubwa kiasi gani!

Shughuli 3:

Ikiwa unaweza kufikia seti ya mizani katika nyumba yako, tafuta baadhi ya vitu vidogo na uvipime - je, unaweza kupata vitu ndani ya nyumba yako ambavyo vina uzito sawa na 'Kitti's hog nosed bat'? Unaweza kujaribu baadhi ya sarafu, penseli, karatasi, karanga, nk. Unaweza kupata vitu vingapi?

ULIJUA?

Popo mdogo zaidi ulimwenguni ni popo wa 'Kitti's hog nosed bat' (*Craseonycteris thonglongyai*), anayeitwa pia 'bumblebat' kwa sababu ya udogo wake. Popo huyu ana uzito wa gramu 2 tu!

5 Nyuso za popo

Huwa nashangazwa na jinsi nyuso za wanadamu zote zinavyofanana. Nyuso za popo zinaweza kuonekana tofauti sana - kutoka kwa masikio hadi pua.

Kwa mfano:

Popo wa matunda (kama Eidolon) wana macho makubwa na uso mrefu uliochongeka (Inafanana kidogo kama uso wa mbwa au mbweha)

Mwezi ni popo anayeitwa 'Dent's horse-shoe bat' kwa kimombo, ana macho madogo (ikilinganishwa na Eidolon) na masikio madogo ya duara ambayo hayaonekani kuwa tuli. Sifa yake ya kukumbukwa zaidi ni jani lake la pua lenye umbo la kiatu cha farasi (ambalo yeye hutolea sauti!)

Mamake Logan (Bongi) ni popo wa Botswana mwenye masikio marefu. Anafananishwa na Bugs Bunny wa ulimwengu wa popo. Masikio yake ni marefu sana (na ya kupendeza).

Sitaki kusikika bure, lakini lazima niseme kwamba popo wengine, kama mimi, sio tu wana nyuso nzuri, lakini pia wana mitindo ya nywele ya kushangaza. Nampenda mtindo wangu wa nywele wa mohawk !!

Bats Without Borders.org

Karibu na wewe!

Shughuli 4 :

Unganisha vitone vilivyo hapa chini ili kufichua baadhi ya aina tofauti za popo zinazopatikana kusini mwa Afrika.

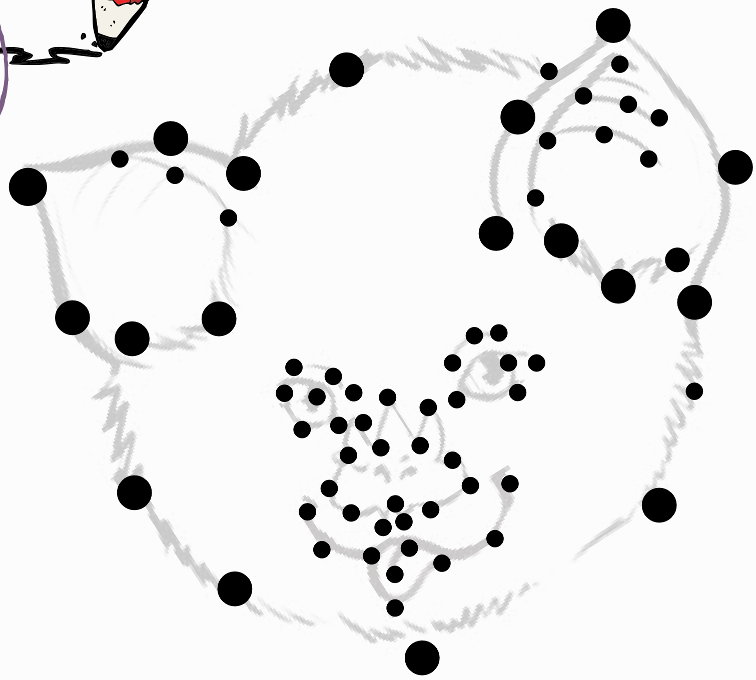

Popo yenye masikio mafupi ya Percival

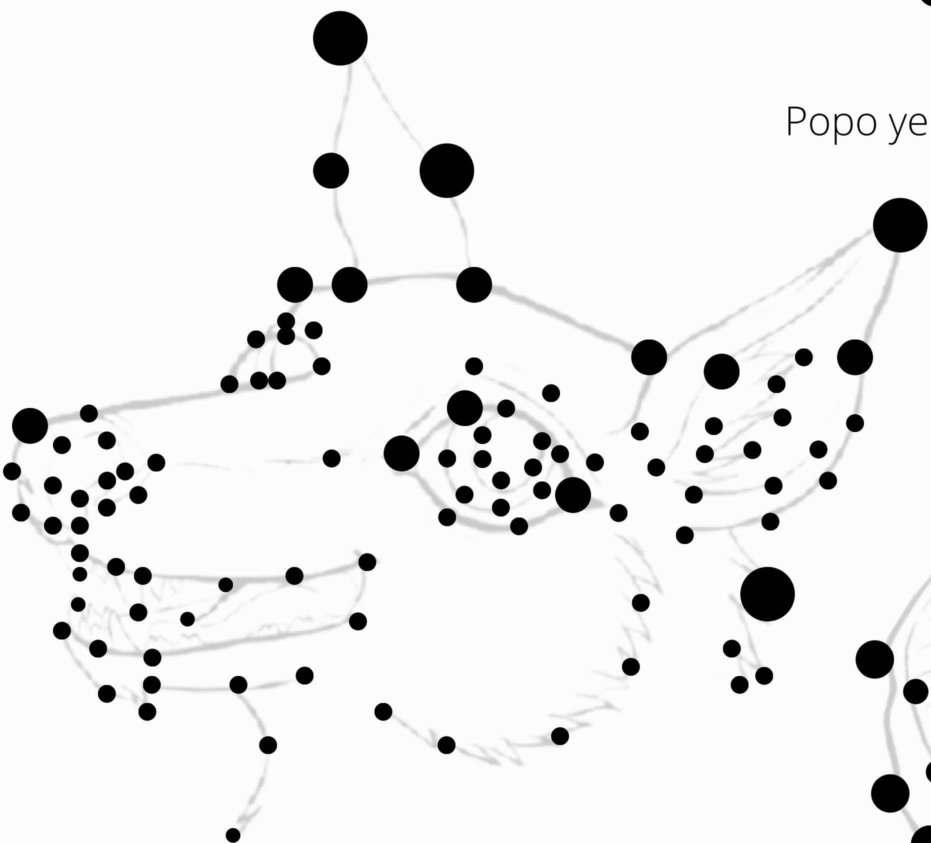

Popo wa rangi majani na mla matunda i

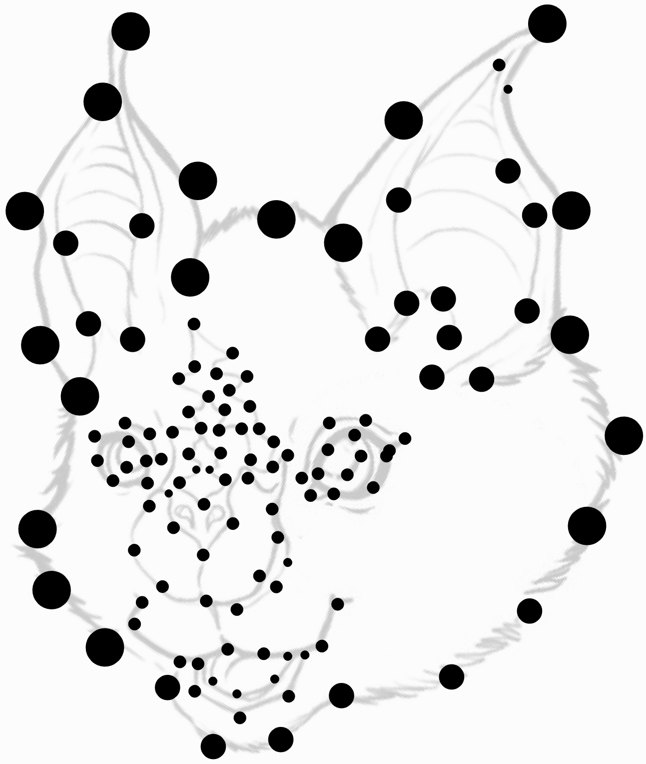

Popo kiatu-farasi wa Geoffroy

Faharasa

(maneno ambayo tumejifunza leo!)

Uainishaji - kupanga vikundi vya mimea na wanyama katika vikundi tofauti

Tofauti - kwamba sisi sote ni tofauti

Familia - kundi la aina moja au spishi zaidi zinazoshiriki sifa zinazofanana

Insectivorous - mmea au mnyama anayekula wadudu.

Spishi - aina fulani ya mimea au wanyama.

Natumahi umejifunza mengi leo! Tukutane wiki ijayo, ili kujifunza yote kuhusu mahali wanapoishi popo!

Usisahau; suluhisho za shughuli zitapatikana kwenye ukurasa wa Facebook wa Bats without Borders!